KIF ID-DUBBIENA IXXERRED IL-MARD

Ma hux tassew li d-dubbiena tigdem! Id-dubbiena ma għandhiex biex tigdem; għandha biss ilsien magħmul bħal tubu, biex bih ISSOFFI l-ikel li jrid ikun MAĦLUL. Id-dubbiena tmur qalb il-mard, tmur fuq il-ħmieġ, tmur fuq kull ħaġa moqżieża; hija mimlija kollha kemm hi b'xgħar jew suf żgħir. Meta tmur fuq dak li semmejna hija tiġbor magħha sewwa l-ħmieġ kemm ukoll iż-żerriegħa tal-mard; u billi hija ma tigdimx, meta tasal fuk l-ikel iddeffes ilsienha ġewwa l-ikel; jekk issibu maħlul kollox sewwa; inklêlê id-dubbiena titlaq ftit mill-bżieq tagħha, biex tkun tista' ssoffi! u hekk fuq jew ġewwa l-ikel tħalli (barra l-bżieq tagħha) dak il-gwaj kollu li tkun ġabret ma' sufha, u meta tmur fuq bniedem b'saħtu malajr iċċapsu bil-mard ukoll. Jiġifieri d-dubbiena jew idakkarlek l-ikel jew iddakkar lilek! Ħalib, ħobż, ġobon, laħam, kunserva eċċ. jekk ma żżommhomx imgħottija jistgħu jkunu kaġun ta' mard kbir! jekk m'hux ta' mewt ukoll!

NEQIRDUHA!

Għandna aħna noqogħdu kwieti minngħajr ma nagħmlu gwerra lil din is-saħta? Dubbiena, wara li tkun żaret marid, tiġi bil-għatx ġewwa t-tazza tal-ħalib li jkollok lest għat-tarbija u tniġġsu! Inti, bla ma taf xejn, tati l-ħalib lit-tarbija. Wara żmien it-tarbija timrad; tnin u... tmut!! Inkella, id-dubbiena wara żjara lil kas ta' *Difterite* iċċappaslek xi tarbija! Minn flok noqogħdu ngemgmu, naraw liema huma l-aħjar mezzi biex wieħed jeqred darba għal dejjem, din il-misħuta ta' dubbiena!

Aħna għedna li malli tidħol is-sħana jibda jitfaċċa dak id-dubbien kollu li jkun baqa' ħaj ma' tul ix-xitwa. U dana d-dubbien jibda biex jissaħħaħ u jfittex il-lok fejn ibid!

U aħna nibdew biex neqirduh minn l-ewwel, għax din li-qerda ewlenija tiswa wisq; anzi jekk aħna nżuru l-lokijiet fejn id-dubbiena tmur biex tbid u nsaqquh jew inbexxuh b'din il-mistura

Pitrolju 15 il-parti
Aċdu Karboliku 4 parti
Ċitronilla 1 parti.

aħna naslu biex ġurnata ma jkollniex mard iżjed! Infittxu l-lokijiet maħmuġa, il-bramel fejn jinżamm id-demel tad-dar, xi rokna maħmuġa fil-bitħa jew fil-ġnien, u nbexxuhom tajjeb!

Bil-formalina teqred ħafna dubbien. Ħu 10 parti ħalib, 10 parti ilma u parti formalina; qiegħed kollox fil-għoli, fejn ma jilħquhx it-tfal, u tara kif id-dubbien jagħmel ħafna għal dan il-ħalib, u jmut f'qasir żmien. Jekk ixxarrab biċċa biskuttell jew gallettina u żżid ftit zokkor aħjar u aħjar!! Mezz ieħor huma l-karti għad-dubbien.

Barra minn dawn il-mezzi nfittxu dejjem li ngħattu il-ħwejjeġ kollha ta' l-ikel; ħobż, laħam, ħalib, ġobon, ħelu, kunserva, ilma, kollox!!! Fuq il-mejda ta' l-ikel jiena sibt tajjeb wisq plattin bi ftit trab tal-briegħed *(Insect destroying powder* jew *Polvere Insetticida).* Tista' tużah ukoll billi tqiegħdu ġewwa seffud li tixtrih għal din il-biċċa u xxerred minnu fl-arja, fejn hemm miġbur id-dubbien.

Barra mid-dubbiena tad-dar hemm ukoll id-dubbiena ħadra *(Calliphora erythrocephala—Blue-bottle* ta' l-Ingliżi) li ittir l-aktar fuq il-laħam, l-iżjed il-laħam ta' xi bhima mejta, u ssibha għand tal-laħam, fuq xi miżbla mbażżra sħiħ jew fuq xi munzell ħaxix imgħerri! Din id-dubbiena tbid kull darba minn ħames sa sitt mitt bajda, u tagħmel deni daqs ħabibtha d-dubbiena tad-dar! Neqirduha wkoll!!

Dr. G. Busuttil.

GĦALL-PROFESSJONI TA' SORU

WARRAB MINNI JA DINJA FIERGĦA
GĦAX QABLEK HABBNI IEHOR
LI ĠMIELU JGĦAXXAQ IX-XEMX U L-QAMAR
U L-GĦANA TIEGĦU MA JITQIES MA' XEJN.
DAK LI QABEL IŻ-ŻMIEN TNISSEL MINN MISSIER BLA OMM
U FIŻ-ŻMIEN TWIELED MINN OMM BLA MISSIER
HATARNI B'GĦARUSA TIEGĦU
U JIEN WEĠIBT GĦAS-SEJHA TIEGĦU
GĦAX LILU JIEN DEJJEM HABBEJT FITTIXT U XTAQT.
MINN FOMMU NIEHU L-GĦASEL U L-HALIB
U BID-DEMM TIEGĦU JIŻŻEJNU HADDEJJA BIL-WARDIET.
MITT GĦAD-DINJA U SIBT IL-HAJJA
MHUX JIEN INGĦIX IMMA FIHA KRISTU LI HU L-HAJJA.

Dun Pawl.